

Tollbamondás

Lotz Jánost Roman Jakobson javaslatára 1947-ben hívták meg a New York-i Columbia Egyetemre vendégtanárnak. Az egyetemen általános és magyar nyelvészetből, fonetikából, verstanból, magyar irodalom- és művelődéstörténetből, finnugor nyelvekből és nyelvészetből tartott előadásokat. Professzorként közkedvelt és közismert volt, óráira előszeretettel jártak azok a diákok is, akik nem nyelvészetet tanultak. A magyar nyelv szerkezetéről, törvényszerűségeiről angol nyelven beszélt, így előadásai hozzáférhetőek voltak azok számára is, akiknek nem magyar volt az anyanyelve. Nagyon jó előadó volt, emellett kiemelkedő szerepe volt a rajztudásának is, gyönyörű ábrákat rajzolt a táblára. Híresek voltak a kockamodelljei, de másféle ábrákat is használt. Gondos tanári munkát végzett, minden óráját szinte egyes hallgatókra lebontott terv szerint szervezte. Tehetséges tanítványainak az egyetem után is lépésről lépésre egyengette tudományos útját.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Roman Jakobson

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos maximumból (vesszőhiba is!).

A vesszők helyét nem mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden gyerek végez.

SZÖVEGÉRTÉS

Csak a figyelmes olvasás után válaszolj a kérdésekre!

Elmúlt nyarak emléke

**A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium egykori diákja,
dr. Lotz János világhírű nyelvész tiszteletére és emlékére meghirdeti
a 2011 augusztusában tartandó „Lotz János Nyári Diákegyetem” programját.**

A tábor fővédnöke Radosné Lengyel Anna, a Déli Evangélikus Egyházkerület felügyelője.

Védnök: Dr. Szépe György professzor emeritus, Pécsi Tudományegyetem.

A tábor fő célja:

Lotz János világhírű nyelvész, a filozófiai nyelvészet úttörője és nagyhatású képviselője a világban. Célunk egyrészt az ő szellemi hagyatékának megismertetése, másrészt a retorikával, az újságírással, a riporter munkával, a fotózással, a szerkesztéssel szívesen foglalkozó diákok továbbképzése és tapasztalatcseréje. Továbbá az is, hogy a világ bármely pontján élő és a magyar nyelv iránt érdeklődő fiatalok találkozzanak és ismerkedjenek programunkon.

Az ismeretnyújtás előadások és csoportmunka keretében hét választható szekcióban történik:

1. Nyelvészet: ismert nyelvészek közreműködésével aktuális tudományos témák feldolgozása
2. Média haladóknak: újságkészítés, a tábori események megörökítése
3. Retorika – érveléstechnika: a szónoklással összefüggő gyakorlatok egyéni és csoportmunkában
4. Kreatív írás: diák írók-költők szekciója, tehetséggondozás
5. Finn–magyar barátság szekció: munkanyelve az angol. Téma: a finn, az erdélyi és a magyar oktatás, valamint a három kultúra összehasonlítása
6. Japán kultúrája: előadások Japánról, teaceremónia, kimonó-bemutató, kandzsifestés, ikebana, origami
7. Zongora mesterkurzus: gyakorlás mesterfokon, koncert

A tábor fővédnökének beszéde

Programunkra várjuk mindazon magyar vagy a világ bármely részén élő középiskolás, egyetemista fiatalokat, felnőtteket, akik fogékonyak a magyar nyelv iránt, akiket a fenti témák érdekelnek, új, hasznos ismeretekkel szeretnének gazdagodni, és felejthetetlen élményeket szeretnének átélni köztünk.

Egyéb programok, kirándulások: Óbánya – Mecseknádasd, Szálka – Szekszárd, valamint a bonyhádi Tarka Fesztivál programjának megtekintése

A tábor helyszíne a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

7150 Bonyhád, Kossuth u. 4.

Elhelyezés: 4–6 ágyas kollégiumi szobákban, teljes ellátással.

(Készült a 2011-es kiírás alapján)

Feladatok

1. Mi lehet a foglalkozásuk?

2/

a) A zongora mesterkurzus vezetőjének? _____

b) Az erdélyi diákok vezetőjének? _____

2. Írj a táblázatba olyan programot a szövegből, amely megfelel a megadott szempontnak! 5/

Némi kezűgyességet kíván.	
Fotók készülnek ennek során.	
Felolvasás és kritika.	
Közös fellépés.	
Sokadalomban elvegyülni.	

3. Igaz vagy hamis a diákegyetemmel kapcsolatos állítás?

5/

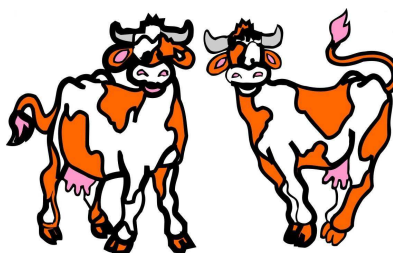
- a) A diákegyetem programját fiataloknak hirdették meg. _____
- b) Legalább három nemzet képviselői vettek részt a programokon. _____
- c) A reggeli, ebéd, vacsora hozzátartozik a vendéglátáshoz. _____
- d) Több szekció foglalkozik közvetlenül Lotz szellemi örökségével. _____
- e) Nyelvészeti előadások hangoznak el különböző témákban. _____

4. Írj különbségeket a két programról!

4/

Óbánya 16 km-re található Bonyhádtól

A XI. Tarka Fesztivál jelképei

Kirándulás Óbányára	Tarka Fesztivál
→	←
→	←

5. Rejtvény

4/

1. sor: idegen szó, a foglalkozás szinonimája
2. sor: a retorikai foglalkozások résztvevője
3. sor: japán ruhaféleség

A szürkített mezőket olvasd össze! _____

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____

HELYESÍRÁS**1. Jelöld, hogy milyen magánhangzót kell írni a következő szavakban!****14/**

1=rövid mgh.

2=hosszú mgh.

X=rövid is, hosszú is lehet

1.	b__rtok (i)	
2.	L__ránt (o)	
3.	sz__vas (u)	
4.	túr__s (o)	
5.	men__ (ü)	
6.	t__rista (u)	
7.	j__ga (o)	
8.	t__zen (i)	
9.	K__rös-part (ö)	
10.	b__jtat (u)	
11.	meghi__sul (u)	
12.	kih__l (ü)	
13.	megb__zatás (i)	
13+1	__ti cél (u)	

2. Írd be a hiányzó mássalhangzókat!**8/**

mille__ium, nő__ön meg!, kü__ködik, moto__kál, léle__zet, fo__hagyma, közö__bös, me__egző

3. Hogyan helyes az alábbi szavak írása? Egybe, külön vagy kötőjellel? Írd le őket helyesen a vonalra!**10/**

végül+is _____

ing+gomb: _____

futball+labda: _____

napról+napra: _____

bőr+pénztárca: _____

kerékpár+javításokat: _____

sok+minden: _____

Ady+szobor: _____

kutya+macska+barátság: _____

addig+addig: _____

4. Tedd ki a hiányzó mondatközi és mondatvégi írásjeleket!**14/**

Te jó ég mi történt veled

Gyere már Pista nem várok tovább

Kérem várjon egy kicsit amíg megkeresem a levelet

Bárcsak megenné az összes zöldséget és gyümölcsöt

Ők mindannyian talán Zolit és Misit kivéve ugyanígy járhattak volna

Te mit kérnél ha teljesülne egy kívánságod

5. Milyen kezdőbetűvel írjuk a következő szavakban az aláhúzott betűket?**14/**

1=kis kezdőbetű

2=nagy kezdőbetű

X=mindkettő lehet

X		X
1.	JULES <u>V</u> ERNE-I	
2.	DÉL- <u>A</u> LFÖLDI BÍRÓSÁG	
3.	<u>S</u> ZAJNA-PARTI	
4.	BUDAPESTI <u>N</u> EMZETKÖZI VÁSÁR	
5.	ÁLLAMI <u>D</u> ÍJAS	
6.	<u>V</u> ASUTASNAP	
7.	<u>I</u> D. NAGY JÓZSEF	
8.	DRÁGA ILONKA <u>N</u> ÉNI!	
9.	DÉL- <u>K</u> ÍNAI-TENGER	
10.	<u>S</u> HAKESPEARE-I	
11.	<u>G</u> YŐR-MOSON-SOPRONI	
12.	1. <u>S</u> ZÁMÚ ÁLTALÁNOS ISKOLA	
13.	<u>K</u> ISFALUDY SZÍNHÁZI	
13+1	<u>S</u> ZILVESZTER	

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____**